

سه گانه خطر

مراکز اصلی شیوع کرونا؛ بیمارستان‌ها، پمپ بنزین‌ها و سوپرمارکت‌ها

صفحه ۹

صفحه ۱۵

اختصاصی ↪ با وجود هشدارهای پایانه‌های مسافربری همچنان فعال هستند

صفحه ۲

↪ پیشنهاد تعطیلات جایگزین برای سفرهای نوروزی

روایتی از زندگی مهناز بهرامی
نخستین زن راهدار ایرانی

صفحه ۸

جاده‌ها سرعت گیر ندارند

اشرف غنی و عبدالله عبدالله هم‌زمان
سوگند ریاست جمهوری یاد کردند

صفحه ۳

یک کشور
با دور رئیس جمهوری

روسیه در برابر صادرکننده نفت
سعودی‌ها در صدد
تنبیه روس‌ها برآمدند

صفحه ۴

جنگ جهانی سیاه

به مناسبت انتشار ترجمه کتاب
«زندگانی من روزگار سخت» اثر جیمز تربر

صفحه ۷

طنزپردازی که نابینا شد

جمعیت هلال احمر

۲ تا ۳ میلیون ماسک
تولید کرده است

صفحه ۱۰

یادداشت

تنگنای اقتصاد متکی به نفت

علی شمس اردکانی
... تحلیلگر انرژی

مدت‌هاست اشتباه بودن سیاست‌های اقتصاد مبتنی بر نفت روشن شده است. بعد از سال‌های جنگ بارها و بارها اقتصاددانان به دولت‌ها توصیه کردند که نفت را به سرمایه ملی تبدیل کنند و اقتصاد را از آن همه وابستگی به نفت برهانند اما نتیجه آن همه توصیه مقاله، نشست، همایش، راهکار و هم‌اندیشی «هیچ» بود. درحال حاضر نفت ایران در بازارهای جهانی تحریم است، اعداد بزرگی برای کسری بودجه پیش‌بینی می‌شود و شرایط اقتصادی به سمتی پیش رفته است که باید بگوییم برای بودجه سال آینده کار از کار گذشته و راهکار کارشناسی و فوری وجود ندارد. بودجه‌ای که دولت آن را با عنوان «بودجه بدون نفت» معرفی کرده است قابل تحقق نیست و همین مسئله حد غیرقابل انکار وابستگی اقتصاد کشور را به نفت نشان می‌دهد.

ایران به تازگی در نشست ناموفق اوپک شرکت کرد و این سازمان سرانجام توانست با اعضای غیراوپک به ویژه روسیه به توافق برسد که سطح تولید و عرضه نفت را کاهش دهند و قیمت را در بازار جهان بالا ببرند. روسیه در این نشست اعلام کرد که هیچ الزامی برای کاهش سقف تولید نفت برای تولیدکنندگان وجود ندارد و درواقع به قول و قرارهای کاهش سطح تولید پایبند نمی‌ماند. این رفتار روسیه واکنش عربستان را به عنوان دیگر تولیدکننده بزرگ بازار جهان، به دنبال داشت و سعودی‌ها هم از تصمیم‌شان برای افزایش میزان تولیدشان گفتند و همین مسئله قیمت نفت را به‌طور کم سابقه‌ای کاهش داد. جریان‌ات رخ داده در اوپک اما تفاوت چندانی به حال اقتصاد ایران ایجاد نمی‌کند. ایران به دلیل تحریم، سهم قابل‌ذکری در بازار نفت ندارد و درحال حاضر بیشتر نفتش را به صورت کالا به کلا مبادله می‌کند.

تنها امید ایران در اجلاس اوپک توافق بر کاهش تولید بود تا بتواند بازارش را جدار و مرز حفظ کند اما واضح است که ایران مدت‌هاست بازار نفت را به رقبایش باخته و سهم ایران از بازار نفت دزدیده شده است. البته این مسئله در دنیای تجارت بسیار عادی است. وقتی شما نتوانید کالا یا خدمات را بفروشید مغازه‌های اطراف‌تان به راحتی مشتریان شما را جذب می‌کنند. ادامه در صفحه ۴

یادداشت

دو رفتار مکمل

در مشکلاتی مثل کرونا باید شاهد دو نوع رفتار باشیم؛ دو رفتاری که مکمل یکدیگر و برای حل بحران لازم و ملزوم نیز هستند: رفتار مردم و رفتار دولت. رفتار مردم از جنس فرهنگ است. تبعیت از مقررات، رعایت بهداشت و احترام به خود و دیگران جنس رفتار مردم است که بسیار مهم است و بدون وجود این رفتار ممکن نیست بر هیچ بحرانی از جمله ویروس کرونا غلبه کرد. ولی جنس رفتار دولت به کلی تفاوت دارد. دولت و حکومت باید برنامه‌ریزی و آن را با اقتدار اجرا کنند. قرار هم نیست پیشاپیش همه جامعه نیز با آن موافق باشند. دولت اگر رهبردی دارد باید آن را اعلام کند. دو عنصر اصلی در مبارزه با کرونا وجود دارد: اول پاکیزگی و رعایت بهداشت مردم از طریق شست‌وشو و ضد عفونی کردن دست و دوم حداکثر کاهش ممکن در ارتباطات حضوری مردم در فضای بیرون از خانه است. انجام وظیفه مردم به ظاهر ساده است، ولی چون عادت نداریم سخت است. باید برای آن چاره‌اندیشی.

اخیرا پوشش دستبند آبی (به رنگ آب) مطرح شده است که می‌تواند همواره ما را با این تذکره مواجه کند که با دست‌ها آلوده صورت خود را لمس نکنیم. انجام وظیفه دولت بسیار سخت و در عین حال ضروری است. اگر قرار باشد مردم میان شهرها تردد نکنند، در این صورت دولت باید وارد ماجرا شود و نباید اجازه داد مردم عادی دست به این کار بزنند. اگر این ممانعت نباید انجام گیرد، در این صورت نیز دولت باید مانع جابه‌جایی‌های کم‌اهمیت و غیرضروری مردم در مقابله با حضور دیگران در شهر آنان شود. تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها اولین گام بود، تغییر ساعات ادارات و احیانا توبتی کردن ادارات و محدودیت تردد می‌توانست کارآمد باشد. اگرچه درباره قرنطینه نظریات گوناگونی هست، ضمن اینکه ابعاد قرنطینه نیز فرق می‌کند؛ با این حال اگر دولت این را برای برخی مناطق کشور ضروری می‌داند باید صریحاً اعلام و با قاطعیت کامل اجرا کند. نباید کار به جایی برسد که مردم به صورت خودجوش دست به اقداماتی بزنند که معلوم نیست سرنوشت آن چه خواهد بود. وظیفه دیگر دولت در بخش تأمین نیازهای بهداشتی و نیز درمان بیماران است. اگر دولت در انجام این وظایف خود سست و ضعیف باشد، در روحیه مردم نیز آثار منفی خواهد گذاشت. تصمیمات دولت باید از منطق یکسانی تبعیت کند. اگر باید تردد و ارتباطات کم شود، افزایش ساعات کار موزه‌ها رفتاری خلاف قاعده است و این نوع تصمیمات موجب بی‌اعتمادی می‌شود. واقعیت این است که بحران کرونا نشان داد در هر دو نوع رفتار ضعف‌ها و ناهماهنگی‌های اساسی داریم. □